

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΟΝΙΔΑΚΗΣ

Δεν είμαι εγώ, τ' ορκίζομαι

ΚΕΔΡΟΣ

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει την υπογραφή του συγγραφέα.

Βαγγέλης Γονιδάκης: *Δεν είμαι εγώ, τ' ορκίζομαι*

ISBN 978-960-04-5406-2

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© Βαγγέλης Γονιδάκης, 2023

© Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 2023

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

Αν πήγαινε προς τα δεξιά

Μια βάρκα είδε να ζυγώνει, χωρίς να καταλαβαίνει από πού ερχόταν, χωρίς να βλέπει γύρω της τη θάλασσα. Μεγάλη σαν τρεχαντήρι, με πλήρη ψηλή, κατακυλούσε από την κορυφή κάθε κύματος, κι όταν έσκαζε κάτω με την πρύμνη, τον μαστίγωνε μια ψεκάδα χόμα αντί για νερό. Ένα πουλί πετούσε παράλληλα με τη βάρκα, πότε ψηλά, πότε χαμηλά.

Ο Γιάννης ξύπνησε. Ανακάθισε μουνδιασμένος ακόμα από τη θολούρα του απογευματινού ύπνου. Τίναξε με τα χέρια του τα μανίκια της πιτζάμας και τα σκεπάσματα, να διώξει τα χόματα. Μια αστραπή φώτισε το δωμάτιο και η βροντή μπουμπούνισε ξοπίσω της. Το νερό ακούστηκε να τρέχει χείμαρρος στην υδρορροή.

Σε λίγο η βροχή κόπασε. Μπόρα ήταν, σκέφτηκε. Τέντωσε τ' αυτιά του. Στο σπίτι επικρατούσε ησυχία. Ξαφνικά ένα βήξιμο ακούστηκε από κάπου μακριά. Πατήματα στο διπλανό υπνοδωμάτιο. Η μάνα του. Τι

σου είναι ο άνθρωπος. Ένα τίποτα, τίποτα. Ένα φτερό στον άνεμο, ένα *φαστ* και τέλος. Πρώτα η γιαγιά, μετά η θεία. Τώρα αρρώστησε κι ο πατέρας. Πριν από δυο μήνες ξεμπαρκάρισε κι έλεγε πως αυτό ήταν το τελευταίο του ταξίδι. Θα κατέθετε τα χαρτιά του για σύνταξη. Δυο μέρες πριν, στη γιορτή του, τραγουδούσε και γελούσε. «Φέρε, βρε γυναίκα, κανέναν μεζέ και κρασί», φώναζε, «κρασί να το κάψουμε».

Σηκώθηκε από το κρεβάτι και πήγε στην καρέκλα όπου είχε αφήσει το μεσημέρι τα ρούχα του. Κοίταξε έξω από το παράθυρο. Ο ήλιος άφαντος κι ο ουρανός άσπρος. Τινάχτηκε από το χτύπημα του κουδουνιού. Βήματα βιαστικά. Ο κρότος της εξώπορτας. Η μάνα του φάνηκε στην πόρτα του δωματίου του.

«Ήρθε ο γιατρός», είπε κι έφυγε.

Ο γιατρός ήταν ψηλός, αδύνατος, μεσόκοπος, με γυαλιά, φαρδύ κούτελο και μεγάλη μύτη.

«Λοιπόν, πώς πάμε;» ρώτησε τη μάνα του Γιάννη.

«Πώς να πάμε, γιατρέ μου. Τα ίδια...»

«Του δίνετε τα χάπια του;»

«Κανονικά, και τα πρωινά και τα βραδινά. Αλλά δεν τρώει, γιατρέ μου. Από προχτές μόνο ένα πιάτο φιδέ. Και τα βράδια μουρμουράει κάτι σαν τον τρελό, όλο το ίδιο. Όμως δεν καταλαβαίνω τι λέει. Να είναι του πυρετού; Μα κι όταν δεν έχει, πάλι τα ίδια λέει».

Μπήκαν στο δωμάτιο, προχώρησαν και στάθηκαν δίπλα στο κρεβάτι του αρρώστου. Ο Γιάννης σταμάτησε στην πόρτα. Ο πατέρας του ξαπλωμένος, κίτρινος. Το κεφάλι του κουνιόταν δεξιά αριστερά, ελαφρά, σαν να φοβέριζε κάποιον, με το στόμα μισάνοιχτο και τα μάτια καρφωμένα σε κάτι που μόνο εκείνος έβλεπε.

«Πώς πάμε;» τον ρώτησε ο γιατρός.

«Πάλι αυτός ο γέρος. Κι εγώ εδώ, στον πάτο, μόνος μου. Πείτε του να φύγει, διώξτε τον».

«Τι σου κάνει αυτός ο γέρος;» τον ρώτησε ο γιατρός.

«Αυτός, αυτός με το άσπρο κοστούμι. Με κοιτάει με κακία και γελάει. Με φτύνει στο πρόσωπο. Το σάλιο του στα μάτια μου. Μπαίνει μέσα τους σαν τη σαπουνόφουσκα, με καίει, και η εικόνα θολώνει. Δεν βλέπω... δεν ξέρω πού πάω... ανεβαίνω, κατεβαίνω σκάλες, σκάλες πολλές, φτάνω, ξαναφεύγω... δεν ξέρω. Θαρρώ πως ταξιδεύω... μα μου φαίνεται πως βουλιάζω. Παρέα με άλλους ναυτικούς σουλατσάρουμε στον πάτο. Άλλους, που είχαν άλλο προορισμό. Από αλλού ξεκινήσανε κι αλλού βρεθήκανε. Και τώρα με παρατήσανε και... θα μείνω εδώ, στον πάτο, μόνος μου».

Ο γιατρός δεν μίλησε. Το πρόσωπό του ήταν σοβαρό. Τον ακροάστηκε για λίγο, πήρε τον σφυγμό του, έβγαλε το συνταγολόγιο, άφησε τη συνταγή στο κομοδίνο. Άνοιξε την εξώπορτα και σχεδόν αμέσως τον

κατάπιε το σκοτάδι. Ο Γιάννης πήγε στο φαρμακείο, πήρε τα φάρμακα και επέστρεψε. Βρήκε το τραπέζι στρωμένο. Πάνω δύο πιάτα μόνο. Το φως της κουζίνας λειψό. Η μεγάλη λάμπα είχε σβήσει κι έμενε μόνο η μικρή, να ρίχνει πάνω στον καρό μουσαμά το ανεμικό φως της.

«Φάε, Γιάννη μου, τώρα που είναι ζεστό. Εγώ λέω να πάω να φάω με τον πατέρα σου, άμα με δει δίπλα του να τρώω μήπως φάει κι αυτός».

«Καλά, μάνα. Κάνε όπως θες».

«Κι αυτός ο γέρος με τα άσπρα ποιος να 'ναι;»

«Τίποτα δεν είναι, μάνα, του πυρετού. Όταν ψήνεται βλέπει ό,τι να 'ναι».

«Μα κι όταν δεν έχει πυρετό, πάλι το ίδιο λέει. Κι ο γιατρός...»

«Τι ο γιατρός;»

«Δεν είδες πώς φοβήθηκε; Ασπρίσανε τα μούτρα του».

«Δεν φοβήθηκε, καλέ μάνα. Σιγά μη φοβηθεί. Σοβάρεψε μόνο. Με τα φάρμακα που του 'γραψε θα γίνει περδίκι. Θα δεις».

«Απ' το στόμα σου και στου Θεού τ' αυτί, παιδί μου. Πρώτα χάσαμε τη γιαγιά, μετά την αδερφή μου... Αν πάθει κάτι ο πατέρας σου δεν θα το αντέξω».

«Σώπα, καλέ μάνα. Θα γίνει καλά, θα δεις».

«Κι αυτή η βροχή...» είπε η μάνα του κουνώντας με

αγανάκτηση τα χέρια της. «Ούτε Μεγάλη Παρασκευή να ήταν», και σταυροκοπήθηκε.

Έκανε να φάει, μα ένας κόμπος ανέβηκε στον λαιμό του. Το μοιρολόι της Παναγίας. «Σήμερα μαύρος ουρανός». Σαν χτες θυμόταν τη Βαγγελίτσα, τη γειτονοπούλα του, να βάζει πάνω στον Επιτάφιο ένα στεφανάκι πλεγμένο με μοβ βιολέτες. Για μια στιγμή έπιασε τον εαυτό του να παραμιλά: «Σήμερα μαύρη μέρα». Μια αστραπή έδειξε το περίγραμμά του στον τοίχο. Τα τζάμια έτριξαν.

Του φάνηκε πως είδε να περνάει μια σκιά. Τινάχτηκε όρθιος κι έτρεξε προς το χολ. Κάτι τριγύριζε εκεί. Κάτι караδοκούσε. Περπάτησε αθόρυβα. Η βροχή δυνάμωσε ακόμη περισσότερο κι ακουγόταν σαν ποδοβολητό. Αυτός έμεινε στη θέση του συσπειρωμένος, ακίνητος.

Μια μορφή με μακριά μαλλιά και λευκό κοστούμι πέρασε εμπρός του. Όρμησε στην εξώπορτα. Ο νους του σάλεψε από τον τρόπο.

«Εμπρός, φύγε», ούρλιαξε.

«Τι είναι, Γιάννη μου;» πίσω του η φωνή της μάνας.

«Τίποτα μάνα, τίποτα».

«Μα γιατί άνοιξες την πόρτα;»

«Έτσι, ήθελα να δω έξω», της απάντησε και βγήκε στη μικρή βεράντα.

«Μα τι είναι;» τον ρώτησε πάλι φοβισμένη.

«Τίποτα», είπε και στάθηκε.

«Έλα μέσα, παιδί μου, φοβάμαι».

«Σε δυο λεπτά, μάνα, πήγαινε μέσα εσύ».

Μια φωνή από νυχτοπούλι, σαν κλάμα, ακούστηκε κάπου μακριά. Το σκοτάδι της νύχτας τα τύλιξε όλα. Τα δέντρα έγερναν τα χωρίς φύλλα κλαδιά τους σαν καμπουριασμένοι γέροι με μακριές τρίχες ίσαμε τη γη. Ένα θολό φεγγάρι πρόβαλλε στον μαύρο ουρανό. Νόμισε πως άκουσε ένα φτερούγισμα. Σήκωσε το βλέμμα και είδε πάνω σε ένα κλαδί μια κουκουβάγια. Τα κίτρινα μάτια της τον κοίταξαν ανέκφραστα. Σήκωσε το χέρι του και η κουκουβάγια πέταξε προς τα αριστερά.

Το άτιμο το πουλί, σκέφτηκε, αν πήγαινε προς τα δεξιά, όλα δεξιά θα μας έρχονταν.

Τότε του φάνηκε πως είδε πάνω στον αέρα τη βάρκα. Μια βάρκα μεγάλη σαν τρεχαντήρι, να σκαμπανεβάζει τρελά, με έναν μαρμάρινο σταυρό για τιμόνι.

«Η βάρκα», φώναξε.

Μια φωνή σπαρακτική ακούστηκε από το σπίτι. Όρμησε στην πόρτα. Ένα χτύπημα ελαφρό, πένθιμο καμπάνας ακούστηκε, απλώνοντας μέσα στην ησυχία τη γαλήνη του τραγουδιού του θανάτου.

Χέρια

Χτες το πρωί καθόμουν στη βεράντα και απολάμβανα τον καφέ μου διαβάζοντας την τοπική εφημερίδα, όταν άκουσα το χτύπημα της καμπάνας από την παραθαλάσσια εκκλησία του Άγιου Ακίνδυνου. «Αυτή τη φορά θα πάω», είπα. Φόρεσα καθαρό πουκάμισο και παντελόνι κι έχωσα στην τσέπη μου ένα χαρτονόμισμα των δέκα ευρώ σκισμένο στη μέση κι επιδιορθωμένο με διάφανη ταινία, που είχε απορριφθεί απ' όλα σχεδόν τα μηχανήματα ελέγχου χαρτονομισμάτων των εμπορών στο λιμάνι του νησιού. Θα το πασάριζα στο παγκάρι. Τι πειράζει; σκέφτηκα. Ο παππάς θα πάει στην τράπεζα να το αλλάξει.

Όταν έφτασα, η εκκλησία ήταν γεμάτη κόσμο. Έβαλα το χέρι μου στην τσέπη, δίπλωσα προσεκτικά το χαρτονόμισμα και το έχωσα στη σχισμή. Η καντηλανάφτισσα, που ήταν πίσω από τον πάγκο με τα κεριά, δεν κατάλαβε απολύτως τίποτα. Η χαρά μου ήταν

μεγάλη όταν είδα το μέγεθος του κεριού που αντιστοιχούσε στο χαρτονόμισμα. Άπλωσα το αριστερό χέρι, αλλά αυτό επαναστάτησε κι άρπαξε το μικρότερο από τα κεριά, που κόστιζε μόνο μισό ευρώ. Δεν τόλμησα να του φέρω αντίρρηση. Πλησίασα στο μανουάλι και το άναψα. Καθώς ύψωσα το δεξί χέρι προς το κεφάλι για να κάνω τον σταυρό μου, αισθάνθηκα φόβο, σαν κάποιος να με παρακολουθούσε.

Το βλέμμα μου πλανήθηκε στον χώρο. Κι όμως, κανείς δεν με κοιτούσε επίμονα. Ακόμη και οι άγιοι μου έδιναν την εντύπωση πως αδιαφορούσαν για μένα. Ντράπηκα. Στάθηκα σε μια γωνιά, σταύρωσα τα χέρια μπροστά μου και προσπάθησα να ξεχαστώ ακούγοντας τη φωνή του δεξιού ψάλτη, που ήταν κάπως υποφερτή.

Όσο προχωρούσε η λειτουργία άρχισα δειλά δειλά να παρατηρώ τους ανθρώπους γύρω μου. Οι γυναίκες χωρίς βάψιμο, με τα υφαντά φορέματα, τα μικρά σκουλαρίκια τους, τα μαλλιά τους πιασμένα κότσο, και οι άντρες με τις μαύρες βράκες τους, τα κόκκινα τσαρούχια, τα πουκάμισα του αργαλειού και τα φροντισμένα μουστάκια τους.

Πρόσωπα βλοσυρά, αγέλαστα, σκαμμένα από τη βιοπάλη και τη σκληρή δουλειά στη θάλασσα και στα χωράφια, κι άλλα, πάλι, με περιέργους μορφασμούς κι ενοχλημένες γκριμάτσες, μισοφωτισμένα από το

ΧΕΡΙΑ

φως των κεριών, είχαν κάτι τραγικό και κωμικό μαζί. Προσπάθησα να συναντήσω κάποιο βλέμμα, μια λοξή ματιά έστω, όταν τα μάτια μου καθηλώθηκαν από τις κινήσεις των χεριών τους που, τι περίεργο, έδειχναν, χωρίς να κοιτάζονται, πως επικοινωνούσαν μεταξύ τους καθώς βαστούσαν τα αναμμένα κεριά.

Χέρια ροζιασμένα, ξερά κούτσουρα, κι άλλα ξασπρισμένα θαλασσόξυλα από τον ήλιο και το αλάτι. Χέρια της χλωρίνης, του ασβέστη και της μπουγάδας. Χέρια παραμορφωμένα από την αρθρίτιδα, που ξεσκάτωναν μωρά και περιποιούνταν γέρους μέχρι να κρεμάσουν κατάκοπα τη νύχτα, σαν παράλυτες αποφύσεις, στο πλάι του κορμιού. Χέρια που έσπερναν, θέριζαν, αλώνιζαν, σάκιαζαν, άλεθαν, ζύμωναν, χέρια εργατικά, ακούραστα. Χέρια με ανυπόμονα δάχτυλα, που χάιδευαν, που πάλλονταν και οδηγούσαν σκαλί σκαλί στον παράδεισο. Χέρια που παρηγορούσαν και έκλειναν τα μάτια όποιου αναχωρούσε από τούτο τον κόσμο. Χέρια δυνατά, πατρικά, που κρατούσαν τρυφερά το μικρό χεράκι που αφηνόταν με εμπιστοσύνη στη χούφτα τους. Χέρια που μάζευαν λουλούδια, που υψώνονταν στον ουρανό εκτοξεύοντας την προσευχή, χέρια κουρασμένα, γεμάτα καημούς. Χέρια που φοβέριζαν, που κρατούσαν τουφέκι, που χτυπούσαν χωρίς έλεος. Χέρια άτολμα, φοβισμένα, χέρια που έγραφαν ένα γράμμα ή ένα ρα-

βασάκι που ποτέ δεν έστελναν. Χέρια σταυρωμένα, που ακουμπούσαν το ένα το άλλο αμήχανα. Χέρια που βοηθούσαν τον εαυτό τους και τους άλλους. Χέρια που έδιναν κι έπαιρναν αγάπη. Χέρια που αγκάλιαζαν με δύναμη, αλειμμένα με την κατάλληλη συγκολλητική ουσία, που επιβεβαίωναν την ασφάλεια και την αποδοχή κι έδιωχναν μακριά τη συναισθηματική αβεβαιότητα.

Με ξύπνησε το «Δι' ευχών» του παπά, που σήμανε το τέλος της λειτουργίας. Δεν μπορούσα να φύγω έτσι. Έπρεπε να ακούσω, να μάθω όλες τις ιστορίες, κι ας ήταν σπασμένες σε δεκάδες κομμάτια. Άρχισα να δίνω το χέρι, τάχα για να χαιρετήσω τους άλλους, αλλά στην πραγματικότητα αυτό που ήθελα ήταν να αγγίξω την αγάπη που αφηγούνταν τα χέρια τους.

Πήρα αντίδωρο από το πανέρι, το έβαλα στο στόμα μου και βγήκα από την εκκλησία. Στάθηκα για λίγο και κοίταξα τα χέρια μου. Εκείνα τα αγγίγματα είχαν εισβάλει στη ζωή μου σαν αμαρτίες. Βρέθηκα με ένα πήδημα έξω από την οδυνηρή και κουρασμένη πραγματικότητά μου. Σαν να ξεκίνησε μια σχέση, ένας κρυφός ερωτικός δεσμός που ήταν απολύτως απαραίτητος για την επιβίωσή μου. Ένωθα την ανάγκη να αγκαλιάσω και να με αγκαλιάσει κάποιος. Τα χέρια μου έκαιγαν σαν λιωμένα κεριά. Τα έβαλα στις τσέπες και προσπάθησα να καταπνίξω την επιθυμία.

ΧΕΡΙΑ

Έστριψα στο σοκάκι και κατηφόρισα προς την παραλία. Η θαλασσινή αύρα με άρπαξε στην αγκαλιά της και το πουκάμισο φούσκωσε χαϊδεύοντας το κορμί μου. Ανάσανα τη δροσιά της. Μυρωδιά αλμύρας ανακατεμένη με θυμάρι, βασιλικό και αρμπαρόριζα τρύπωνε στα ρουθούνια μου καθώς χανόμουν στις σκέψεις μου.

Η σπασμένη κούκλα

Τα μαλλιά της είχαν γεμίσει λάσπες. Ήταν πεσμένη ανάσκελα στο ρείθρο του δρόμου, δίπλα στον κάδο των σκουπιδιών. Ένας άντρας καθόταν οκλαδόν στο πεζοδρόμιο, δυο μέτρα πιο πέρα, και κρατούσε το κεφάλι του ανάμεσα στα χέρια. Ταλάντευε το κορμί του σαν εκκρεμές και μουρμούριζε κάτι ακατάληπτο. Άφησα στο χώμα τη σακούλα με τα σκουπίδια που κρατούσα και στάθηκα κοντά στην κοπέλα. Η αυγή έβαφε τα χείλη της βιολετιά. Ένα περίεργο χαμόγελο ήταν σχηματισμένο στο πρόσωπό της, σχεδόν ειρωνικό, σαν να μην ήταν πεθαμένη, αλλά να προσποιούνταν την πεθαμένη, σαν να ήθελε να σηκωθεί και να μιλήσει.

Την είχα δει πολλές φορές στο Στέκι της Μαρίας, το καμπαρέ όπου εργαζόταν τα βράδια, σκαρφαλωμένη σε ένα σκαμπό πίσω από την τζαμαρία ανάμεσα στις κόκκινες κουρτίνες, να καπνίζει και να πίνει το ποτό της. Κι αυτή με είχε δει. Κάποιες φορές μου

είχε κάνει νόημα με το χέρι να μπω στο μαγαζί, να πιω μαζί της.

Τα μισόκλειστα μάτια της με τρόμαξαν. Το βλέμμα της με παρακαλούσε, με ικέτευε να τη σηκώσω από κάτω, να την απομακρύνω από τις λάσπες του δρόμου, να τη βοηθήσω να συνεχίσει τη ζωή της. Το αριστερό της πόδι, ξυπόλητο, ήταν παράξενα ακουμπισμένο στο οδόστρωμα, ενώ το δεξί υψωνόταν λυγισμένο στο γόνατο, με τη μαύρη γόβα μισοχωμένη στη λάσπη του ρεϊθρου. Τα χέρια της στο πλάι του κορμιού, με τις παλάμες προς το οδόστρωμα. Μου φαινόταν πολύ ψηλή. Τόσους μήνες που την έβλεπα καθισμένη δεν είχα καταλάβει πόσο ψηλή ήταν. Ίσως να είχαμε και το ίδιο ύψος.

Το φόρεμά της, ένα κοντό σκούρο μπλε με παγιέτες και ασημιά ραντάκια, ήταν άψογο πάνω της, λες και το είχε φορέσει μόλις πριν βγει για δουλειά και δεν είχε περάσει όλη τη νύχτα χορεύοντας με τους πελάτες. Μου θύμισε τη σπασμένη κούκλα της ξαδέρφης μου που, ενώ της έλειπε το ένα χέρι και τα πόδια της ήταν τσακισμένα, αυτή συνέχιζε να παίζει μαζί της φορώντας της το μπλε κοντομάνικο φόρεμα με τον βελούδινο φιόγκο, ενώ συγχρόνως τη μάλωνε γιατί δεν κρατούσε σωστά το τσαντάκι με το ανύπαρκτο χέρι της.

Έβγαλα ένα χαρτομάντιλο από την τσέπη μου, έσκυψα, σκούπισα προσεκτικά τα χώματα από το πόδι

της και της φόρεσα τη γόβα. Ένα άγγιγμα στον ώμο με ξάφνιασε. Ένας βαθμοφόρος αστυνομικός μου έκανε νόημα να απομακρυνθώ και να μετακινηθώ προς το πεζοδρόμιο.

«Εσείς μη φύγετε. Διεπράχθη φόνος. Περιμένετε εκεί, στο πεζοδρόμιο, θα δώσετε κατάθεση», μου είπε.

Ένας άλλος αστυνομικός απαγόρευε την πρόσβαση τοποθετώντας μια πλαστική κορδέλα με άσπρες και κόκκινες ρίγες. Πρωινοί διαβάτες που πήγαιναν στη δουλειά μαζεύτηκαν και παρακολουθούσαν. Από μακριά άκουσα τη σειρήνα του ασθενοφόρου.

«Τι έγινε;» ρώτησε ένας.

«Σκότωσαν μια κοπέλα», απάντησε ένας άλλος.

«Μάλλον αυτός τη σκότωσε», είπε μια γυναίκα δείχνοντας τον άντρα που καθόταν στο πεζοδρόμιο.

Όλοι γύρισαν και τον κοίταξαν κουνώντας αποδοκιμαστικά το κεφάλι.

«Κρίμα», είπε μια γυναίκα που είχε βγάλει βόλτα το σκυλάκι της.

Κι όμως. Μια γαλάζια φλέβα δονήθηκε και ένας απροσδιόριστος παλμός, μια αντανάκλαση ζωής, τρεμόπαιξε στο άσπρο πρόσωπό της. Αυτό το περίεργο σημάδι μου έδωσε ελπίδα. Πίστεψα πως θα ξέφευγε από τον μακάβριο χορό του τρομακτικού εραστή της. Μα πού ήταν αυτό το ασθενοφόρο;

Οι τραυματιοφορείς του ΕΚΑΒ έφτασαν εγκαίρως, ειδοποιημένοι από την αστυνομία, αλλά το μόνο που έκαναν ήταν να πιστοποιήσουν τον θάνατο. Πιο πίσω οι αστυφύλακες είχαν φορέσει χειροπέδες στον άντρα, που συνέχιζε να μουρμουρίζει, και τον έβαζαν μέσα στο περιπολικό. Έστρεψα το βλέμμα μου στην κοπέλα καθώς ετοιμάζονταν να τη βάλουν στο φορείο. Το χαμόγελό της είχε μετατραπεί σε αντανάκλαση θανάτου, φωτισμένο από τα αλάρμ του ασθενοφόρου που αναβόσβηναν μονότονα.

Εκείνο το βράδυ καθώς περνούσα έξω από το καμπαρέ κοντοστάθηκα. Νόμισα πως την είδα να πίνει το ποτό της καθισμένη στο σκαμπό. Από κάπου ακουγόταν το «Valse Triste» του Σιμπέλιους. Ένιωσα πίσω μου μια παρουσία. Γύρισα. Δυο άντρες κουβαλούσαν αργά ένα κασόνι, σαν φέρετρο.